

NIEUWSBRIEF APRIL 2021

Beste donateurs, vrienden en belangstellenden, we hebben een vreemd jaar achter de rug, met omstandigheden die wij niet hadden kunnen voorspellen. We troosten ons met de gedachte dat dit voor heel veel mensen het geval was. De onmogelijkheid om de gebruikelijke activiteiten te ontplooiën hebben wij als ronduit frustrerend ervaren. Met behulp van de techniek was het wel mogelijk om deels op alternatieve wijze activiteiten door te laten gaan, maar de beleving blijft afstandelijk en is er gemis aan persoonlijk contact!

Foto: Marjolein Ippel

We hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt zaken te regelen waar we anders niet toe kwamen en zijn nog druk met de plannen voor de toekomst. Dank voor uw steun en belangstelling! Het bestuur:
 Ton de Koning, Yvar Monasch, Hans Bronwasser, Marjolein Ippel en Ronald Kitsz

WINTERSE PLAATJES

Hoewel we al even heel mooi weer hebben gehad, is het bijna weer winters op het moment dat deze nieuwsbrief geschreven wordt. Dat gaf eerder dit jaar ook al mooie plaatjes zoals op deze pagina.

Foto: Ronald Kitsz

LEERHUIS DIKSYNAGOG

Als er iets was dat door kon gaan en nog steeds door gaat, zijn dat onze cursussen. Jammer genoeg wel op afstand via de PC, maar het helpt ons onze contacten vast te houden en van de cursisten horen we alleen maar goede berichten. In haar wekelijks voorbereiding van de les is Anneke van Dijk onvermoeibaar. De ene week is het de parasja van de week die vooraf door iedereen gelezen en daarna met elkaar besproken wordt. De andere week is de joodse geschiedenis onderwerp van gesprek. Daarbij is de actieve bijdrage van de deelnemers langzaam maar steeds groter geworden. Niet alleen in de lessen, maar ook in het delen van ontdekkingen bij de voorbereiding van een les.

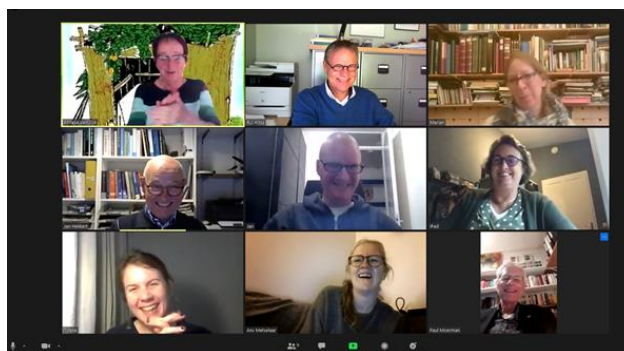

Foto: Diksynagoge

Hieronder één van de prachtige plaatjes die een deelnemer vond en die wij u niet willen onthouden.

Het einde van de sjabbat, het schenken van wijn waarbij hawdala gemaakt wordt. Info over het leerhuis: info@avdconsultancy.eu

BIJZONDERE ONTDEKING

Heeft u het ook gelezen in het nieuws? Een verloren gewaande Thorarol van de synagoge uit Dordrecht is teruggevonden. Ze was decennia lang bewaard door een familie uit Dordrecht. De Dordtse historicus Kees Weltevrede werkte aan een boek over de Jodenvervolging in Dordrecht en was hierover in gesprek met een kennis. Verbaasd en aangenaam verrast was hij met de mededeling dat zij thuis een Thora had liggen. Deze was sinds de WO II zoek geraakt. Waar deze Thorarol definitief naar toe gaat is nog niet bekend, maar de vondst is geweldig en wordt gekoesterd!

Foto: Kees Weltevrede

Deze ontdekking maakt bij ons het verlangen opnieuw wakker om de Thorarol van de synagoge alhier naar Sliedrecht terug te halen. Tijdens de oorlog is deze ontvreemd, in afwezigheid van onze Joodse inwoners van wie er nauwelijks iemand terugkeerde. Daarna verkocht en veel later door de toenmalige eigenaren aan (vermoedelijk) het NIK aangeboden die over begraven ervan gesproken zouden hebben. Toen wij er weer veel later zonder deze wetenschap om vroegen werd er f 5.000 voor gevraagd. Wij wilden echter principieel niet betalen voor wat ontvreemd was. Uiteindelijk zou de Thorarol naar Duitsland verkocht zijn. Het is ons niet bekend of men daar dit verhaal kent, maar we gaan op zoek!

TJA, OMSTANDIGHEDEN, MAAR TOCH

Sinds de herinwijding en de ingebruikname van de Dijksynagoge in 2003 hebben wij jaarlijks het Chanoekafeest gevierd. Dit altijd met verhalen, met muziek en natuurlijk met lekker eten zoals dat hoort. Hoe vervelend was het om afgelopen najaar dit voorbij te moeten laten gaan omdat de overheid ons dit niet toestond. Chanoeka is een feest na de Thora wat ook voor het Poerimfeest geldt. Maar de tradities zijn er niet minder om!

Foto: Dijksynagoge

Hierboven de viering van Chanoeka in 2019, met het traditioneel aansteken van de kaarsen die herinneren aan de herinwijding van de tempel en

het wonder van één dag lampolie en acht dagen licht. De herinnering aan de herovering van de tempel in het jaar 164 voor de gewone jaartelling door Judas de Makkabeeër. Hij versloeg de Syriërs waarna men de tempel na reiniging weer in gebruik nam. Een herinnering aan dit feest van bevrijding!

NIEUW BESTUURSLID

Ze was al bekend als vrijwilliger en secretaresse van het bestuur en werd zachtjesaan steeds actiever. We hebben daarom zonder aarzeling en unaniem besloten dat ze maar moest toetreden tot het bestuur: Marjolein Ippel, welkom als zodanig!

EEN UNIEK PROJECT

Pas aan het einde van de 18^e eeuw kwamen er Joden in Geertruidenberg wonen. In 1810 ontstond er een Joodse gemeente die in 1842 een huis kocht dat als synagoge ingericht werd. Doordat dit pand echter in slechte staat verkeerde moest het worden afgebroken. In 1879 is er een synagoge opgericht. Vanaf de Markt werd rechts voor de Geertruidkerk een eenvoudige synagoge opgericht. Na de oorlog is deze in onbruik geraakt en vandaag de dag is er een pizzeria in gevestigd.

Foto's: Dijksynagoge

Ook deze geschiedenis verdient blijvend onderdak! Voor dit jaar is op initiatief van onder andere Paul Koedijk, de beheerder van de grote kerk die achter de voormalige synagoge staat, een uniek project gestart. Daarbij is in de grote kerk op ware grootte de synagoge compleet nagebouwd. Er is zowel in als om het model van de synagoge heen allerlei materiaal tentoongesteld om iets van de geschiedenis en het lot van de Joden van Geertruidenberg te laten zien. Een initiatief waaraan wij als Dijksynagoge een bescheiden bijdrage konden leveren. Heeft u de gelegenheid om dit te bekijken? Doe dat! De expositie moet nog worden geopend, maar de verwachting is dat bezoek in kleinere groepen binnenkort mogelijk is. Let op het nieuws, van harte aanbevolen!

JOM HASJOA

Voor het tweede jaar op rij kan Jom Hasjoa niet de aandacht verdienen die het toekomst. En hoe ver-

Foto: Wikipedia

velend is dit! Liever zouden we geen boodschap hebben aan al de beperkende maatregelen, maar het is voor ons overmacht. Er niets over schrijven is

echter geen optie. Herdenken is noodzaak, het is immers niet alleen interessant, voor wie in geschiedenis geïnteresseerd is, maar relevant voor ons allemaal! Een geschiedenis waarbij mensen eerst geïsoleerd en vervolgens voor paria's werden uitgemaakt, langzaam uit de samenleving weggedrukt om ten slotte op industriële wijze massaal te worden vermoord. Onvoorstelbaar maar waar! Tegelijkertijd begrijpelijk dat, zoals Jansje Stodel eens zei, deze geschiedenis van onheil in de loop der jaren andere woorden kreeg.

Foto: Dijksynagoge

Eerst sprak men over hen die “niet teruggekomen” waren. Vervolgens over degenen die “omgekomen waren”. Daarna over degenen die “gedood waren” om uiteindelijk te spreken over “een brute en systematische moord” op hen wiens enige misdaad was dat ze joods waren. Dit omdat de werkelijkheid niet te bevatten, laat staan te verwerken was. Alstublieft, als u de gelegenheid heeft om hen te herdenken, lees hun namen hardop, al is het maar voor uzelf. Opdat zij niet vergeten worden!

AMBASSADEUR WORDEN?

Wij hebben gemerkt dat onze trouwe vrijwilligers onze ambassadeurs zijn. In deze tijd van afstand en noodzakelijk gesloten zijn, kunnen en willen zij toch wat voor ons betekenen. Wij hebben doosjes met

allerlei folders voor hen samengesteld zodat zij onze actieve ambassadeurs kunnen blijven! Geweldig toch? U ook, laat dan van u horen!

HERVATTING OPEN DAGEN?

We blijven optimistisch dus zetten wij voor u de data al vast op een rij. Wellicht op afspraak, maar dan toch zeker van harte welkom! DE DATA ZIJN:

8 en 9 mei / 12 13 juni / 10 en 11 juli

14 en 15 augustus / 11 en 12 september

Openingstijden: 14.00 – 16.00 uur

CONTACTGEGEVENS e.d.

Voorzitter: Ronald Kitsz, tel: 06 – 109 78 191 /

Secr.: Marjolein Ippel, tel: 06 - 812 46 569

info@dijksynagoge.nl / www.dijksynagoge.nl

Bezoekadres: Rivierdijk 51, 3361 AD, SLIEDRECHT

Rondleidingen/afspraken/reserveren huwelijken:

Mw. Greet Zijlstra / telefoon: 0184 – 411 527

Mail: rondleidingen@dijksynagoge.nl

UW BIJDRAGE

Het liefst zouden wij u niet lastig vallen met een verzoek om een bijdrage, maar indien u in staat bent ons financieel te ondersteunen, heel graag!!

Uw gift is welkom en op rekeningnummer: **NL96 RABO 0399 3065 87**, ten name van: Stichting Dijksynagoge te Sliedrecht. **Bij voorbaat dank!!**

Ton de Koning, penningmeester@dijksynagoge.nl

TOT SLOT

Voor actualiteiten en nieuws over activiteiten verwijzen wij u graag naar onze Website. Verder delen wij u mee dat de Dijksynagoge binnenkort ook op Facebook te zien zal zijn!